770/07

Den 23. april 2007 blev i sag nr. 69.535:

xxxxxx xxxxx
xxxxxx xxxxxxxx xxx xx
xxxx xxxxxxxx

mod

Pen-Sam Liv
forsikringsaktieselskab
Jørgen Knudsens Vej 2
3520 Farum

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har arbejdsmarkedspensionsordning i Pen-Sam Liv forsikringsselskab, klager over, at selskabet ikke vil anerkende, at hendes generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3.

Selskabet har afvist at udbetale invalidepension ved et generelt erhvervsevnetab på 2/3 med henvisning til, at der ikke foreligger tilstrækkelig lægelig dokumentation herfor.

Klageren, der er født i 1947, er uddannet sygehjælper og har arbejdet som sådan i 18 år indtil 1998, hvor hun blev opsagt fra sin stilling grundet sygdom.

Det efterfølgende revalideringsmæssige afklaringsforløb resulterede i et fleksjob på museum fra 2/11 2000 til 2004, hvor hun blev opsagt grundet sygdom. I fleksjobansættelsen var hun først ansat 37 timer ugentligt, men dette ændredes pr. 8/2 2002 til 28 timer/ugen og sidst til 20 timer/ugen pr. 6/3 2002.

Pensionsordningen giver ret til invalidepension, hvis den generelle erhvervsevne bliver nedsat med mindst 2/3 før det fyldte 65. år.

Å. Kommune bevilgede førtidspension pr. 1/11 2004. Af de lægelige akter, der begrundede pensionen, fremgår bl.a:

"1. Sygehistorie
...
Patienten har gennem de sidste 4 år adskillige gange søgt undertegnede på grund at bindevævssygdom, på grund af smerter. Patienten har været sygemeldt i længere perioder i disse år.
1982: Patienten har fået foretaget en Cholecystectomi (fjernelse af galdeblæren efter betændelse).
1990: Hysterektomi (fjernelse af livmoderen på grund af muskelknuder).
1995: Varice operation (operation på grund af åreknuder).
1997: Røntgenundersøgelse som viste spondyl artrose i columna cervicalis (slidgigt forandringer i halsrygsøjlen). Patienten fik denne undersøgelse på grund a begyndende smerter.
1998: Fik patienten konstateret latex-allergi, blev vurderet på arbejdsmedicinsk klinik på grund af muskel/ledsmerter gennem 4 år. Patienten fik diagnosen Dolores dorsi cervicobrachialis, derinatitis contactus prof (led-muskelsmerter i halsrygsøjlen samt i skulderåget).
Kontakteksem på grund af arbejde.
Patienten var i 2002 på reumatologisk afd. Under diagnoserne Polyartrose uden specifikation, degeneratio disci interverteberalis cervicalis og bløddelsreumatisme (degenerative gigtforandringer i adskillige led, degenerative forandringer i halscolumna samt muskelgigt.
...
2. Objektiv undersøgelse, især med henblik på de aktuelle helbredsklager
...
Columna er normal i bøjninger og krumninger. Der er nedsat sidebevægelighed og nedsat foroverbøjelseshed.
Der er udtalt muskelømhed af nakken og rygmuskulaturen.
Ekstremiteter: Der er ingen ledsvulst. Der er nedsat kraft ved håndtryk og ved bevægelser i albueleddene. Abdomen: blødt og indolent med 2 cikatricer (ar efter operation).
Underekstremiteter: Der er ingen ledsvulst, naturlig muskulatur. Der er nok lidt nedsat kraft ved fleksion i fodled og tåled. Der er naturlige reflekser. Gangen: der er ikke noget at bemærke ved gangen. Det skal oplyses, at patienten ved laboratorieundersøgelse har positiv reumafaktor i form af ANA, der har været en svag positiv reumafaktor på 23.

3. Diagnoser
Polyartrose (gigt i adskillige led).
Bløddelsreumatisme (muskelgigt).
Degeneration disci intervartebralis i columna cervicalis (nedslidning af knogle i halshvirvelsøjlen).
Spondylartrose (gigtforandringer i rygsøjlen).
...

> 5. Beskrivelse af funktionsevnen
> Denne patient har en meget lille funktionsevne, idet hun kun vil lave arbejde kortvarigt 5-10 minutter før der vil opstå smerter i arme og nakken og skulderen.
> Patientens hjemlige funktionsniveau er meget lavt, idet rengøring næsten ikke bliver udført, de andre huslige pligter tager lang tid og skal gøres i flere omgange.
> Patientens psykiske formåen er også nedsat, idet smerterne udtrætter patienten.
> ...
> 7. Forslag til socialmedicinsk behandlingsmuligheder
> Patienten har været i arbejdsprøvning adskillige gange, tilstanden er forværret og jeg mener at en yderligere arbejdsprøvning ikke vil foranledige yderligere m.h.p. vurdering af arbejdsevne.
> Patienten har så ringe arbejdsevne, at hun ikke vil kunne være på det normale arbejdsmarked og heller ikke hverken skåne- eller fleksjob."

Klageren rettede herefter telefonisk henvendelse til selskabet med henblik på ansøgning om invalidepension.

Ved skrivelse af 4/2 2005 har selskabet meddelt afslag på anmodningen, idet selskabet ikke finder, at der er lægelig dokumentation for, at den generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3. Selskabet har tidligere anerkendt et erhvervsevnetab på mellem 1/2 og 2/3 og har udbetalt invalidesum svarende hertil pr. 7/1 2002, hvor diagnosen fibromyalgi blev stillet.

Klageren er utilfreds med selskabets afgørelse og har i klage til nævnet af 27/5 2006 nedlagt påstand om, at selskabet udbetaler invalidepensionen. Til støtte for sin påstand har hun bl.a. anført:

> "Jeg får i 2002 stillet diagnosen fibromyalgi, og jeg søger om invalideerstatning hos Pen-Sam. De vurderer, at min erhvervsevne er nedsat med 50 %, hvorefter jeg får udbetalt invalidesum.
> I 2004 forværres min situation, og jeg får i november måned 2004 tilkendt førtidspension af kommunen. Det skyldes, at min læge vurderer, at jeg har så ringe arbejdsevne, at jeg ikke ville kunne fungere på det normale arbejdsmarked, hverken i fleks- eller skånejob.
> Jeg søger derfor om udbetaling af invalidepension hos Pen-Sam, som afviser med den begrundelse at førtidspension afgøres ud fra et tab af arbejdsevneprincip, hvorimod Pen-Sams afgørelse om udbetaling af invalideerstatning er afgjort ud fra et tab af erhvervsevneprincip, og de mener ikke at jeg har mistet 2/3 af min erhvervsevne. Jeg har herefter anket 2 gange, i det jeg gerne vil have Pen-Sam til at forklare mig, hvilke job det er, de vil have mig til at bestride."

Selskabet har over for nævnet ved skrivelse af 24/7 2006 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

> "I september 2004 bad G.O. om genoptagelse af sagen i Pen-Sam, da hun var ophørt i sit fleksjob. Hun ønskede at søge invalidepension og fremsendte generel helbredsattest fra egen læge O.K. af 09.06.2004.
>
> Egen læge anførte, at han ikke fandt, at G.O. kunne bestride noget erhverv, hverken på fleks- eller skånevilkår.
>
> Kommunen bevilgede førtidspension med virkning fra den 01.11.2004, blandt andet på baggrund af egen læges vurdering.
>
> Pen-Sam indhentede de sociale og lægelige akter i sagen. ...
>
> Imidlertid vurderede Pen-Sam, at der ikke var nye lægelige oplysninger i sagen. Pen-Sam fandt således, at de af lægen beskrevne lidelser var de samme, som bl.a. havde medført diagnosen fibromyalgi i 2002.
>
> G.O. blev derfor - ved brev af 04.02.2005 - meddelt afslag på udbetaling af invalidepension.
>
> Herefter har G.O. et par gange søgt om genoptagelse af sagen, og der blev i 2005 indhentet ny lægeerklæring. Den 24.08.2005 modtog Pen-Sam følgende udtalelse fra egen læge:
>
> 'Som svar på brev af 3 0.06.2005, kan jeg oplyse, at patienten siden den 09.06.2004, ikke har søgt mig på grund af nye sygdomme og ikke søgt mig på grund af forværring, i de allerede bestående sygdomme.' (Bilag vedlagt)
>
> Denne udtalelse kunne ikke medvirke til en ændret vurdering af G.O.s erhvervsevnenedsættelse. Pen-Sam valgte som supplement, at tilbyde et hjemmebesøg med henblik på udfærdigelse af en funktionsbeskrivelse.
>
> Funktionsbeskrivelsen kunne ikke bidrage med yderligere, hvorefter Pen-Sam vurderede, at der ikke foreligger forværring eller anden plusværdi, så erhvervsevnen samlet set kan anses for varigt nedsat med mindst 2/3 i ethvert erhverv."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

> "**Ved 1/2 invaliditet**
>
> **Invalidesum ved 1/2 invaliditet**
> Invalidesummen ved 1/2 invaliditet udgør 85.000 kr. i 1997.
> Summen kan udbetales, hvis du bliver ramt af 1/2 invaliditet. Dermed menes, at din erhvervsevne varigt skal være nedsat med mellem 1/2 og 2/3 af den fulde erhvervsevne i ethvert erhverv.
> ...

Ved 2/3 invaliditet

Invalidepension
Du kan få invalidepension, hvis din erhvervsevne bliver nedsat varigt med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne i ethvert erhverv, dog tidligst fra lønophør.

Derudover er det en betingelse, at
- du er fratrådt
- du ikke er fyldt 65 år
- der ikke er grundlag for at gøre karenstidsbestemmelsen gældende (se side 7)."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at der er tilstrækkelig lægelig dokumentation for, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3.

Nævnet finder, at det ud fra det lægelige og kommunale materiale kan lægges til grund, at der ikke er nogen udsigt til bedring, men snarere og mere sandsynligt en forværring. Klageren har ikke kunnet magte fleksjobbet på 20 timer ugentligt på et museum og er blevet opsagt herfra grundet sygdom. Nævnet finder på denne baggrund, at erhvervsevnenedsættelsen på mindst 2/3 må gælde fra 1/11 2004, hvor klageren får tildelt førtidspension.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Selskabet, Pen-Sam Liv forsikringsaktieselskab, skal anerkende, at klagerens erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3 pr. 1/11 2004, og udbetale invalidepension med tillæg af renter i henhold til Forsikringsaftalelovens § 24.

J. Hermann